

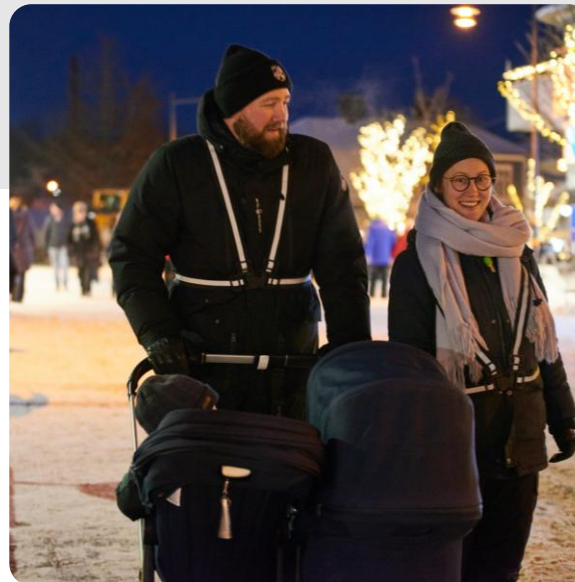
Säkrare på elsparkcykel – resultat från genomförda undersökningar och observationer

Emelie Hedberg, kommunikationsansvarig, NTF

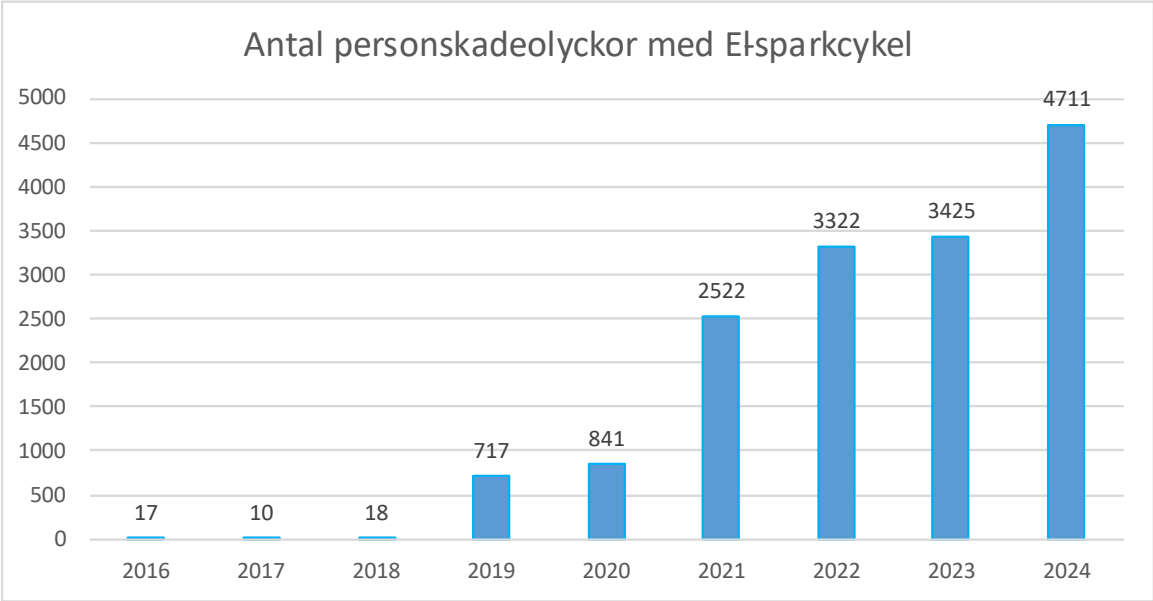
NTF är en idéburen organisation
som arbetar för allas rätt
till en säker och hållbar trafik.

10 förbund i samverkan.

Bakgrund

- Antalet olyckor har ökat kraftigt.
- 3 av 4 var singelolyckor.
- Antalet olyckor bland barn 0–17 år ökat från 107 stycken 2020 till 867 2023.

Olyckstyp	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (jan-jun)
Singel	11	8	15	668	688	1912	2521	2645	3670	1845
Kollision med motorfordon	3	2	1	22	97	354	463	491	571	310
Kollision med cykel	0	0	1	8	34	152	209	187	275	136
Kollision med fotgängare	1	0	1	16	21	100	123	95	156	87
Övrigt	1	0	0	2	1	0	1	4	4	1

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0-17 år	5	2	3	59	107	570	725	860	1132
18-24 år	0	0	3	168	185	594	698	690	921
25-44 år	1	0	5	341	349	886	1244	1238	1599

Enkät om kunskap om regler för elsparkcyklar

Genomfördes hösten 2023 med 1023 respondenter i 16 städer.

Några resultat från enkäten:

- 34% ansåg sig ha koll på reglerna. 17% svarade nej och 49% var osäkra.
- 33% känner inte till att barn under 15 år ska ha hjälm när de kör elsparkcykel.
- 22% vet inte att det är förbjudet att skjutsa på en elsparkcykel.
- 30% känner inte till förbudet att köra på gångbanor och trottoarer.

Säkerhet på elsparkcykel

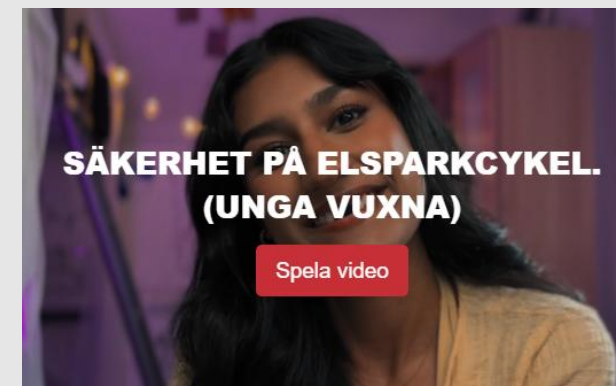
Filmserie som vänder sig till barn, ungdomar, vuxna och föräldrar. Det finns även en version som går att använda i skolundervisning.

Filmerna är från 2024.

Innehåll i filmerna:

- Hjälpmanvändning – lag för barn under 15 år
- Vart du får och inte får köra
- Förbud mot skjutsning
- Anpassning till trafikmiljön
- Distraktion
- Alkohol
- Parkering
- Föräldraansvar

[Alla filmer finns på vår YouTube-kanal](#)

Observationsmätning av elsparkcykelförare

Genomfördes hösten 2024 och omfattade 720 observationer i tio städer - 259 uppskattades vara under 15 år och därmed omfattas av hjämlagen.

Några resultat från observationerna:

- 57% av barnen som uppskattades omfattas av hjämlagen använde inte hjälm.
- 95% av de vuxna och ungdomar från 15 år använde inte hjälm.
- 14% av barnen skjutsade på elsparkcykel trots förbud.
- 6% av de vuxna och ungdomar från 15 år skjutsade på elsparkcykel trots förbud.

SÄKER TRAFIK

Observationsmätning av elsparkcykelförare

- De vanligaste övriga felbeteenden som noterades var vårdslös körning och för hög hastighet utifrån trafiksituation.
- Flera barn som inte använde sin hjälm hade den i stället hängande på styret.
- 85% av barnen under 15 år körde privata elsparkcyklar.
- Majoriteten av de över 15 år och vuxna (59%) kör hyrda elsparkcyklar.

Nästa steg – vad gör NTF?

- Beviljat projekt från Trafikverket "Kör ditt barn elsparkcykel säkert och lagligt?"
 - Digitalt informationspaket till föräldrar.
 - Konsumentinformation och köpråd.
 - Enkätstudie om föräldrars kunskap om regler, samt inställning till fordonet.
 - Uppföljande observationer med fokus på hur barn kör elsparkcykel.
 - Spridning av informationspaket och resultat från undersökningarna i sociala mediekkanaler samt till media.

Mer kunskap hos NTF

- [Liv och trafik – en kunskapspodd](#)
- [Vår filmserie Säker på elsparkcykel](#)
- [Information på NTF:s webbplats](#)

Innehåll på sidan

- Om elsparkcykel
- Hur säker är den?
- Var får man köra?
- Får barn köra en elsparkcykel?
- Informationsfilmer
- Vilka regler gäller för elsparkcykel
- Frågor och svar
- Lyssna på vår poddcast
- Relaterad läsning
- Följ oss

Elsparkcykel

Elsparkcykel, även kallad e-scooter, är vanliga i städer – där de hyrs ut på gatan via företagens appar. De används för transporter, ofta istället för att gå eller cykla, och kan även vara en hjälp för personer med nedsatt fysisk kapacitet. Givetvis kan man själv köpa en egen elsparkcykel, och kanske använda den i kombination med pendling med tåg eller buss.

På den här sidan kan du läsa allt om elsparkcyklar – från vad som gäller vid köp till lagar och regler i trafiken, samt tips för föräldrar inför att köpa. Elsparkcyklar har blivit ett populärt transportmedel i många städer. Men vilka regler gäller egentligen för elsparkcyklar i trafiken? Här hittar du information om vad som krävs för att elsparkcykeln ska klassas som cykel, vilka utrustningskrav som gäller, var du får köra och vad som gäller för snabbare eller kraftigare modeller.

Hur säker är den?

Eftersom dessa fordon kan komma upp i ganska höga hastigheter finns förstås en risk att olyckor inträffar, särskilt om de körs där andra trafikanter vistas och om man inte är van vid att hantera fordonet. Ju högre hastighet fordonet håller desto större kan skadorna bli vid ett fall eller kollision med till exempel en bil, cyklist eller gående. I Transportstyrelsens utvärdering från år 2021 konstateras att en olycka kan bero på många olika orsaker. Den största andelen av olyckorna är förknippade med hastighet. Detta kan vara en orsak som att fordonet har felaktig hastighet, inte följer gällande trafikkod, bristande förmåga att hantera fordonet, oöverskattat avstånd, mörker/tidpunkt på dygnet med mera. Infrastrukturrelaterade händer kan också en stor orsak, detta kan vara exempelvis halka, ruttnas, lösa kantstenar och så vidare. Under år 2021 omkom två personer på elsparkcykel och 2022 omkom fyra personer.

VTI har studerat olyckor med elsparkcyklar och resultaten visar att 52 % av alla skadade var män och att en majoritet var i åldern 15-34 år. 87% av elsparkcyklarna skadades i singelolyckor. Skador var vanligt på bena, underben, axlar, armar, hand, nedre extremiteter (höft, ben, fot och tå) och huvud. Bland de som skadades mycket allvarigt var det också vanligt med skador på ansikte och huvud.

Var får man köra?

Förutsatt att fordonet klassas som en cykel kan du köra på cykelbana, men du får även köra på väg om cykelbana saknas. När du kör på väg ska vägen användas. Om du är över 15 år får du välja att köra på körförhållningen även om det finns cykelbana om hastighetsbegränsningen på vägen är mer än 50 km/h. Om det är svårare med hänsyn till fordonets läge får du köra på körförhållningen även om det finns cykelbana.

Tack för din uppmärksamhet!

Vill du veta mer? Kontakta mig på:
emelie.hedberg@ntf.se

Vill du ha presentationen och länkarna
skickade till dig?
Scanna koden och lämna din e-postadress.

